

OLAY

Klasik otomobil tutkusu olan A, piyasadan hurda otomobiller temin etmekte, bunları tamir ettikten sonra kullanmaktadır. Satın aldığı ve frenlerinde sorun olduğunu fark ettiği fakat henüz tamir etmediği bir klasik otomobili denemek amacıyla çıktığı şehir turu sırasında Şişhane yolu üzerinden aşağı inerken aracın frenlerinin tutmadığını fark eder. Kontrolde çıkan araç o esnada Haliç Tersanesi girişinde B ile tartışmakta olan C'ye çarparak yaralanmasına neden olur.

1- A'nın cezai sorumluluğunu suç inceleme yöntemini kullanarak tespit ediniz.

Hastanede C'nin omurgasının kırıldığı ve acilen ameliyat edilmesi gerektiği anlaşılır. Ameliyatı gerçekleştirecek Doktor D, hasta dosyasında gördüğü kimlik bilgisinden C'nin kendisi ile aynı köyden, babasını bir kan davasında öldüren F'nin oğlu olduğunu fark eder. Babasının öldürüldüğü günü düşünerek ameliyata hazırlanmaya başlar. Gecikmeye ve tüm olumsuz düşüncelere rağmen Doktor D, planlanan zamandan bir saat sonra ameliyata başlar. Ameliyat sonucunda C'nin hayatı kurtulur ancak bazı omurlarında meydana gelen hasar nedeniyle felç kalır. D hakkında açılan soruşturmada görüşüne başvurulmuş bilimsel heyet, ameliyat sırasında D'nin geç müdahalesinin hastanın felç olmasına neden olduğunu, ancak bu müdahale olmasaydı C'nin hayatını kaybedeceği sonucuna ulaşır.

2- D'nin cezai sorumluluğunu suç inceleme yöntemini kullanarak tespit ediniz.

Birinci Olay

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

• A'nın kontrolden çıkan araç ile B ile tartışmakta olan C'ye çarparak C'nin omurgasının kırılıp yaralanmasına neden olması olayının, *taksirle yaralama veya neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralamasuçunu oluşturup oluşturmadığı değerlendirilmelidir.*

II. İRDELEME

• **Korunan Hukuki Değer:** Yaralama suçlarında korunan hukuki değer kişilerin beden bütünlüğü ve vücut dokunulmazlığıdır.

A. SUÇUN UNSURLARI AÇISINDAN İRDELEME

1. Maddi Unsurlar

• **a. Suçun Konusu:** Yaralama suçlarında suçun konusu insan vücududur. Olayda C'nin vücududur.

• **b. Fiil:** Yaralama suçu serbest hareketli bir suçtur. Yaralanma neticesini doğurmaya elverişli her türlü hareketle işlenebilir. Olayda fiil, A'nın kontrolden çıkan araç ile C'ye çarpması şeklinde gerçekleşmiştir.

• Taksirle yaralama suçunda ise objektif özen yükümlülüğüne aykırı her hareket fiili oluşturabilir. Hareketin objektif özen yükümlülüğüne aykırı olup olmadığı hususunda temel ölçüt, yazılı hukuk kuralları, belirli bir meslek veya faaliyet alanına ilişkin kurallar ve genel hayat tecrübesinden edinilen özen kurallarıdır.

• Somut olayda değerlendirilen fiil, trafik düzenine ilişkin kurallar dikkate alındığında, sürüş güvenliği olmadığı halde bir araçla trafiğe çıkılmasıdır. Bu nedenle davranışın özen yükümlülüğüne aykırı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

- **c. Netice:** Yaralama suçunun neticesi kişiye acı verilmesi, kişinin sağlığının veya algılama yeteneğinin bozulmasıdır. C'ye aracın çarpması ile kişiye acı verildiği ve sağlığının bozulduğu anlaşılmaktadır.
- Neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçu bakımından suç tipinde aranan ağır neticenin de ortaya çıkması gerekmektedir. Omurganın kırılması ise TCK'nun 87/1-d bendinde düzenlenen kişinin yaşamını tehlikeye sokan bir duruma neden olmak ve 87/3. Fıkrasında düzenlenen kemik kırığına neden olmak ağır neticelerine neden olduğu anlaşılmaktadır.
- Taksirle yaralama bakımından ise neticenin objektif olarak öngörülebilir olması gerekmektedir. Bu noktada failin somut olayda öngörüp öngörmediği bir önem taşımaz. Zira maddi unsur değerlendirmesinde failin kişisel öngörüsü dikkate alınmaz. Frenleri bozuk bir araçla trafiğe çıkılması durumunda, bu durumun kişileri ve trafik güvenliğini tehlikeye sokacağı, failin veya diğer kişilerin ölüm veya yaralanmasına neden olabileceği öngörülebilir bir neticedir. Bu nedenle taksirle yaralama bakımından da öngörülebilir netice ortaya çıkmıştır.
- **d. Nedensellik Bağı:** Nedensellik bağına ilişkin herhangi bir sorun yoktur.
- **e. Objektif İsnadiyet:** Objektif isnadiyete ilişkin herhangi bir sorun yoktur.
- **f. Fail:** Bu suç, herkes tarafından işlenmekte olup fail A'dır.
- **g. Mağdur:** Yaralama suçunun mağduru, yaralanan kişidir. Olayda mağdur C'dir.

2. Manevi Unsur

Değerlendirme konusu olayda failin neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama mı yoksa taksirle yaramama suçundan mı sorumlu tutulacağı sorusu, manevi unsorda benimsenecek çözüme göre yanıtlanmalıdır.

- NSAY'dan dolayı failin sorumluluğuna gidilebilmesi için temel suç tipi olan yaralamanın kasten – en azından olası kastla – ağır neticenin ise en azından taksirle gerçekleşmesi gerekmektedir.
- Olayda failin frenlerin bozuk olduğunu fark ettiği, buna rağmen tamir etmeksizin deneme sürüşüne çıktığı ve frenlerin çalışmaması nedeniyle aracın kontrolden çıkarak yaralanmaya neden olduğu ifade edilmektedir. Olayda failin aracın trafiğe çıkış bakımından elverişsiz olduğunu bildiği, buna rağmen deneme sürüşü yapmaya karar verdiği, bu anlamda frenlere ihtiyaç duyacağı ve frenlerin işlevsiz olması durumunda kazaya neden olabileceği açık olan Şişhane yokuşu gibi dik bir yokuştan aşağıya doğru hareket ederek, olası yaralanma ve ölümler bakımından, neticeyi kabullenerek hareket ettiği sonucuna ulaşılmaktadır.
- Bu noktada akla bilinçli taksirle hareket edildiği ihtimali de gelmektedir. Bu durumda failin hareketlerinden frenin bozuk olmasından kaynaklanan, davranışının olası neticelerini öngörmektedir. Bilinçli taksirden söz edilebilmesi için, bu bilgiye rağmen davranışlarının neticenin gerçekleşmeyeceğine yönelik yükümlülüğe aykırı bir güvenle icra edilmesi gerekir. Olayda aracın kullanıldığı güzergâh ve yer, failin neticenin gerçekleşmeyeceğine ilişkin bir güvenden ziyade olası neticenin kabullenildiğini göstermektedir.
- Temel suç tipi yaralamanın olası kastla icra edildiği tespitinden sonra ağır netice olan kemik kırılması veya yaşamı tehlikeye sokan durumun, en azından taksirle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Olayda yokuştan aşağı inerken aracın frenlerinin tutmaması üzerine kontrolden çıkan araç ile C'ye çarparak yaralanmasına olası kasten neden olan A'nın, somut olayın şartlarında ağır neticeyi de kabullenerek hareket ettiği sonucuna ulaşılabacaktır. Bu bağlamda olası kast + kast kombinasyonu mevcut olup, olayda A'nın neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçundan sorumluluğu söz konusu olacaktır.

İkinci Olay

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

• Doktor D'nin, C'nin ameliyatına planlanan zamandan bir saat sonra başlaması ve ameliyat sonucunda C'nin bazı omurlarında meydana gelen hasar nedeniyle felç kalması "kasten yaralamanın ihmali davranışla işlenmesi ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama" suçu bakımından değerlendirilmelidir.

II. İRDELEME

Korunan Hukuki Değer: Kasten yaralama suçunda korunan hukuki değer, beden bütünlüğü ve vücut dokunulmazlığı korunmaktadır.

A. SUÇUN UNSURLARI AÇISINDAN İRDELEME

1. Maddi Unsurlar

- **a. Suçun Konusu:** Kasten yaralama suçunun konusu vücuduna acı verilen sağlığı ya da algılama yeteneği bozulan kişinin bedenidir. Olayda suçun konusu C'nin vücududur.
- **b. Fiil:** Kasten yaralama suçu serbest hareketli bir suçtur. Kanunda belirtilen neticeyi ortaya çıkarmaya elverişli her hareketle suç işlenebilir. İhmali davranışla kasten yaralama suçunun fiil unsuru ise, ihmali davranışa eşdeğer bir ihmali davranıştır. Bu eş değerlik TCK'nun 81. Maddesinde düzenlenen ölçütlere göre belirlenir. Düzenlemeye göre failin, kişinin beden bütünlüğünün korunması bakımından kanundan, sözleşmeden veya öngelen tehlikeli hareketten kaynaklanan icrai davranışta bulunma yükümlülüğünün bulunduğu durumlarda, ihmali hareket icrai harekete eş değerdir.
- Somut olayda doktor D'nin tıbbi müdahalede bulunmak hususunda kanundan kaynaklanan yükümlülüğü bulunduğundan ihmali davranış icrai davranışa eş değerdir. D, yükümlülüklerini ihmal edip, C'nin ameliyatını vaktinde yapmayarak fiil unsurunu işlemiştir.
- **c. Netice:** Yaralama suçunun neticesi kişiye acı verilmiş, kişinin sağlığının veya algılama yeteneğinin bozulmuş olmasıdır. Kasten yaralamanın ihmali davranışla gerçekleştirilmesinde vücuda acı verme, sağlığın ya da algılama yeteneğinin bozulması seçimlik neticelerinin gerçekleşmesi gerekir. Failin ihmali hareketi sonucu bu neticelerden birinin gerçekleşmesi ile kasten yaralama ihmali davranışla işlenmiş olur.
- Olayda D, C'ye yönelik ihmali davranışı ile vücuduna acı vermek ve sağlığın bozulmasına neden olmak neticelerine neden olmuştur. Buna ek olarak TCK'nun 87. Maddesinde düzenlenen ağır neticelerden yaşamını tehlikeye sokan bir duruma neden olmak ağır neticesi de ortaya çıktığından neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçunun maddi unsuru gerçekleşmiştir.
- **d. Nedensellik Bağı:** Nedensellik bağına ilişkin bir özellik bulunmamaktadır.
- **e. Objektif İsnadiyet:** Objektif isnadiyeti kaldıran haller bakımından D'nin davranışına ilişkin açıklanan, geç müdahalenin felç olmaya neden olduğu ancak bu müdahalenin ölümü engellediği görüşü değerlendirilmelidir. Her ne kadar bu izah D'nin müdahalesi ile riskin azaltıldığı görüşünü akla getirirse de gerek yaralanma ve ağır neticelerinin gerekse ölümün önlenmesi bakımından D yükümlülük altında olduğundan, bu tespit objektif isnadiyeti ortadan kaldırmayacaktır.
- **f. Fail:** Görünüşte ihmali suçlar fail bakımından özgü suçlardır ve ancak kanunda yasaklanan neticenin önlenmesi bakımından özel bir yükümlülük altında bulunan kişi tarafından yani garantör tarafından işlenebilir. Garantörlük vasfı ise yukarıda ifade edilen ihmali davranışın icrai davranışa eşdeğerlik kriterlerinden hareketle belirlenir. Buna göre görünüşte ihmali suçlarda fail, yani garantör, yaralanma veya ölüm neticesini, kanundan, sözleşmeden veya ön gelen tehlikeli hareketinden kaynaklanan nedenlerle önlemekle yükümlü olan kişi olabilir. Olayda fail, hekim D, Kanundan kaynaklanan yükümlülük altındadır.
- **g. Mağdur:** Kasten yaralama suçunun mağduru vücuduna acı verilen sağlığı ya da algılama yeteneği bozulan kişidir. Kasten yaralama suçunun mağduru herkes olabilir. Olayda C suçun mağdurudur.

2. Manevi Unsur

- Kasten yaralama suçunun manevi unsuru kasttır. Bu manevi unsur kasten yaralamanın ihmali davranışla gerçekleştirilmesinde de aranır. Kast, suçun kanuni tanımında yer alan maddi unsurların bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesidir. D, vücuduna acı verilmesi neticesini önlemekte bilerek ve isteyerek ihmal göstermiştir.
- Ağır netice olan C'nin felç olması bakımından ise en azından taksirinin varlığı tespit edilmelidir. Olayda C'nin yaralanmasının mahiyeti ve D'nin doktor olması dikkate alındığında bu ağır neticenin öngörülebilir olduğu ve D'nin bu bilgi ile hareket ettiği açıktır. Bu nedenle somut olayda ağır netice bakımından D'nin olası kastla ve somut olayın tıbbi özelliklerine göre doğrudan kastla hareket ettiği sonucuna ulaşılabilir.

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Olayda herhangi bir hukuka uygunluk nedeni bulunmamaktadır.

B. Nitelikli Unsurlar

- Kasten yaralama suçunun beden ve ruh bakımından kendisini savunamayacak kişiye karşı işlenmesi halinde ceza artırılır.
- Öldürme suçunun kan gütme saikiyle işlenmesi cezayı artıran bir nitelikli haldir. Ancak somut olayda öldürme suçu söz konusu olmadığından bu nitelikli halin uygulanma ihtimali bulunmamaktadır. Buna rağmen değerlendirmek gerekirse, kan gütme saikiyle öldürme failin kendisinin ait olduğu gruba (aile veya sosyal çevre) yönelik daha önce işlenmiş bir öldürme fiilinin öcün almak amacıyla öldürme suçunun işlenmesi durumunda kan gütme saiki nitelikli hali uygulama alanı bulacaktır. Kan gütme saikiyle öldürme ile haksız tahrik aynı olayda birlikte uygulanabilir değildir. Ayrım bakımından önemli olan husus ise failin öç almak amacıyla mı yoksa daha önce işlenmiş öldürmenin yarattığı şiddetli üzüntü veya kızgınlığın etkisi ile mi suçu işlediğidir. Olayda D'nin gecikmesinin babasının öldürülmesinden kaynaklanan üzüntü ve kızgınlık olduğu, öç almak amacıyla hareket etmediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle olayda kan gütme saiki nitelikli hali uygulama alanı bulmayacaktır.